

Theateract Kinderboekenfeest 2021 - Worden wat je wil

De Beroepenmachine

Door Jolijn Zwart en Jorn Laponder

Synopsis

Kaat is jarig en krijgt van haar familie constant de vraag: 'Wat wil jij later worden?'. Ze krijgt van haar tante een beroepenboek en een glittergordijn. Ze vindt het maar een stom cadeau, maar wanneer ze de gedichtjes uit het boek voorleest begint het glittergordijn geluid te maken en verschijnen er steeds personages met een ander beroep. Ze leert wat hun beroep inhoudt en of het iets voor haar is. En op het einde verschijnt wel een heel bijzonder iemand uit de machine.

Decor

Een leeg podium met achterin een 'machine'. De machine kan op allerlei manieren gemaakt worden, wij hebben hem gemaakt van een kledingrek met een glittergordijn. Achter de machine moet er ruimte zijn voor een coulisse waar de acteur (de acteurs) die de andere personages spelen kunnen omkleden/opkomen.

Kostuums en attributen:

Elk personage laat een attribuut van zijn/haar beroep achter voor Kaat. Deze verzamelt zij voor op het podium. Hierbij een suggestie voor kostuums en attributen voor de personages:
Alle acteurs hebben een zwarte broek aan met daaronder een wit t shirt.

Personage	Kostuum	Attribuut
ACROBAAT	'Adriaan' blouse met ruches	Trapeze stok
MEESTER/JUF	Net jasje, bril en aktetas	Boek
KAPPER	Blonde pruik, roze jasje/rokje, roze kapmantel	Schaar
KUNSTENAAR	Zwarte outfit (leer), zonnebril en filmklapper	Klapper
KOK	Koksjas of schort, dikke buik	Pan en Pollepel
BADMEESTER	Zwembroek/zwembril	Fluitje
BOSWACHTER	Survival outfit	Verrekijker
JEZELF	Zwarte broek, wit t shirt en een feestmuts	Stapel boeken
KAAT	Zwarte broek, wit t shirt en een feestmuts	-

Werken met het script

Bij het spelen van de act is /het vooral belangrijk is om met veel plezier op het podium te staan en in contact te blijven met je publiek. Soms kan het gebeuren dat je wilt reageren op iets wat iemand uit het publiek zegt. Dit is goed. Het kan dus af en toe gebeuren dat je van de tekst afwijkt. Als er één

kind iets zegt, volgen er vaak meer. Dat is niet erg, als je maar altijd in je rol blijft. In je rol kun je dan ook weer de aandacht terug vragen van het publiek zodat je door kunt gaan met spelen.

Techniek

Zorg er er voor dat er iemand is die bij de voorstelling (vanuit de zaal) alle muziekque's kan doen. Ook fijn als deze persoon er bij het repeteren (minimaal één keer) bij is.

DE BEROEPEN MACHINE - HET SCRIPT

Leeg podium met alleen machine die al klaar staat.

MUZIEK #1

Verjaardag

Opkomst Kaat met feestmuts op. Ze komt geërgerd op met een cadeau in haar handen.

KAAT Archh, ik word helemaal gek van al die grote mensen die de hele tijd vragen wat ik wil worden! Dat weet ik toch niet. En wat krijg ik van Tante Annet ... Een stom beroepenboek en een glittergordijn ofzo (Bleeegh) Wat moet ik hier nou mee... Wat een leuk cadeau zeg...

Begint met lezen en leest hardop gedichtje (uit KBW boek) voor. De machine maakt geluiden en er komt iemand uit de machine met een bepaald beroep.

KAAT Hoogtevrees dat heb ik niet, zoals je misschien wel ziet.
Ik maak er een grote show van, en laat zien wat ik allemaal kan.

MUZIEK #2

De machine (lang)

ACROBAAT

Er stapt een acrobaat uit de machine, met een glitterpak en een plaksnor en een trapeze stang in zijn hand. Hij zat midden in zijn act en is verbaasd waar hij is.

ACROBAAT Wooooow, wat is dit nou? Waar ben ik? Ik zat midden in mijn trapeze act.

KAAT Wie bent u?

ACROBAAT Hugo de Acrobaat. Wie ben jij?

KAAT Ik ben Kaat.

ACROBAAT Kaat de... wat doe je?

KUNST

CENTRAAL

KAAT Euhm... gewoon, meisje zijn.

ACROBAAT Kaat.. het meisje, nee dat klinkt niet.
Wil je geen acrobaat worden? Kaat de Acrobaat! Dat klinkt goed.

KAAT Kan ik dat?

ACROBAAT Gaan we even bekijken. Een acrobaat is flexibel, laat eens zien.
Kaat raakt met haar handen de vloer aan.

ACROBAAT Een acrobaat is nooit bang: BOE!
Kaat schikt

ACROBAAT Kom op Kaat. BOE!
Ze schrikt niet

ACROBAAT Goedzo, en dan de trapeze act: doe mij maar na.
Ze doen trapeze bewegingen en Kaat doet ze na.

ACROBAAT En dan vang je...
O nee! Ik moet Svetlana opvangen! Anders valt ze misschien. Ik moet gaan!

KAAT Hugo je vergeet..
mmm acrobaat Kaat! Dat klinkt inderdaad wel vet! Misschien wil ik dat wel worden.
Ze legt de Trapezestok voor op het toneel.

MUZIEK #3 **Tussendoor**

KAAT En de trapeze heb ik nu al. Die ga ik bewaren. Om te oefenen. Het lijkt helemaal geen glittergordijn, het is een soort Beroepenmachine of zo... Wat vet! Bedankt tante Annet! Zou er nog een beroep uit die machine kunnen komen?
Kijk.. nog een nieuw gedicht!

KAAT Ik word later juffrouw, net als juffrouw Elle, die kan zo mooi vertellen.
Letters leren, optellen en delen, maar ook tijd voor lachen en spelen.

MUZIEK #4 **De machine (kort)**

JUFFROUW/MEESTER

KUNST

CENTRAAL

Er stapt een meester uit de machine. Hij loopt streng over het podium.

KAAT   Huh. Jij bent geen juf.

MEESTER   Nee. Ik ben een meester.

KAAT   Maar ik dacht dat...

MEESTER   Jongens kunnen toch ook lesgeven?

KAAT   Natuurlijk.

MEESTER   Goed. Dictee?

KAAT   Oh nee...

MEESTER   Nee?

KAAT   Ik heb een hekel aan dictee.

MEESTER   Ook als je het zelf mag geven?

KAAT   Ik?

MEESTER   Luister allemaal heel goed kinderen naar... hoe heet je?

KAAT   Kaat.

MEESTER   Juf Kaat!

KAAT   Dat is ook zo! Cool! Ehm.. hoe doe ik dat?

MEESTER   Jij leest een zin voor en een van de woorden moeten de kinderen dan opschrijven. Kijk wat een boel kinderen daar zitten! Die willen vast wel even met je meespelen.

KAAT   Oke.

KUNST

CENTRAAL

MEESTER   Maak van je vinger een pen met onzichtbare inkt. Teken om te oefenen een rondje in de lucht. Dat gaat goed!

De meester loopt heen en weer en kijkt of de kinderen het goed doen. Kaat loopt mee en herhaalt wat de meester doet.

KAAT   Goed. We gaan beginnen. De vos loopt zachtjes in het bos. Schrijf maar op: bos.
De kinderen schrijven in de lucht. De Meester en Kaat lopen streng over het podium.

MEESTER   O, de bel. Ik heb pleindienst. Jij redt je wel toch? Zie ik je over een paar jaar voor je eigen klas?

Loopt weg. KAAT vertwijfeld achter.

MUZIEK #3   **Tussendoor**

KAAT   *tegen publiek* Dat was het dictee hoor. Doe je vinger maar naar beneden. Als ik juf ben dan doen we lekker geen dictee!

En dit [boek] mag bij mijn beroepen verzameling! Kaat de acrobaat. Of Kaat de juf. Of...

Wat zou het volgende beroep zijn?

KAAT   Later word ik kapper, ik ben het aan het leren, ik maak mijn papa knapper met knippen, wassen, scheren

MUZIEK #4   **De machine (kort)**

KAPPER

Een kapster komt op en zet Kaat op een stoel, ze bindt een kap-cape om terwijl ze praat.

KAPPER   Zo, wat gaat het vandaag worden? lang? Kort? Krullen? permanentje? Wil je anders een bakkie koffie? Cappuccino? En een magazine? Lekker roddelen? Wist je dat de koning van Lichtenstein stiekem verliefd is op de buurvrouw van de beste vriendin van mijn vriendin? Echt waar. Tegen niemand zeggen hoor. en zeg. ga je nog op vakantie dit jaar? Lekker naar de zon? Ooo heerlijk. Dat zou ik ook wel willen. Weer lekker bakken. Gelukkig is er een nieuwe zonnestudio geopend in het winkelcentrum hiernaast, ik heb al een abonnement. Nu kan ik elke week gaan. Lekker hoor. Hee zeg ik zie dat ik mijn schaar helemaal ben vergeten. Potverdorie. Beetje dom van mij, ben ik zo terug oke? Tsjuuus.

De kapster verdwijnt in de machine

MUZIEK #3   **Tussendoor**

KUNST

CENTRAAL

KAAT Pfoeee, wat een kletskaus. Maar het is wel altijd gezellig in zo'n salon volgens mij. En deze (cape) kan bij mijn beroepenverzameling! Ik heb al een heleboel zeg.
[herhalen beroepen adhv spullen]
Maar ik heb nog steeds geen idee wat ik nou echt wil worden.

KAAT Schrijver, schilder, regisseur, ik geef iedereen een goed humeur. Ik ga Picasso achterna, ik maak Kunst met een grote K

MUZIEK #4 De machine (kort)

KUNSTENAAR

Een Regisseur komt op.

REGISSEUR Ja camera 2 loopt, geluid? check! Make up. Hier is je tekst. succes. Iedereen klaar? ja?
Komt ie, in 3, 2 (1 in stilte).

KAAT kijkt op haar blaadje.

KAAT Euhm.. Kruidvat steeds verrassend altijd voordelig.

REGISSEUR En cut.
Ja, heel goed al. Maar probeer het eens met wat meer power.
We willen dat de mensen enthousiast worden he? Ook lachen.

KAAT *Lacht* Kruidvat, steeds verrassend altijd vervelend.
Oeps, sorry, Kruidvat steeds verrassend soms voordelig.
Oeps, sorry, Kruidvat altijd verrassend steeds vervelend.
O nee potverdorie. Kruidvat. Altijd vervelend.
Pff, ik kan er helemaal niets van.

REGISSEUR We zijn gestopt. He, dat maakt niet uit.

KAAT Maar ik wil misschien wel kunstenaar worden.

REGISSEUR Oo, er zijn zoveel dingen die je kunt doen met Kunst. Wil je een keer op de set kijken? Daar werken zoveel mensen met allemaal andere beroepen.

KAAT Maar de reclame dan?

KUNST

CENTRAAL

REGISSEUR Ik vind wel iemand.

De regisseur kijkt in het publiek. Kiest een kind uit het publiek

REGISSEUR Jij? weet jij de tekst? Ja? kom dan maar naar voren. Nou hier is je tekst.
Kaat? Wil jij de klapper doen dan? *(geeft kind blaadje met tekst)*

KAAT Ja leuk!

REGISSEUR Goed, luister naar Kaat.

KAAT Stilte op de set. Oke klaar? 3, 2, 1: ACTIE.

KIND Kruidvat, steeds verrassend altijd voordelig.

REGISSEUR Perfect! Staat het erop? Top, je hebt talent!
Hij begeleidt het kind terug het publiek in.

REGISSEUR Oke, alles inpakken! We gaan weer!
Hij verdwijnt in de machine.

KAAT Nou.. acteren kan ik wel vergeten! Dat is ook wel fijn eigenlijk. Dat je sommige dingen gewoon niet kan! Maar de regisseur had wel gelijk, er zijn natuurlijk heel veel beroepen op een filmset!

MUZIEK #3 Tussendoor

Kaat legt de spullen op een rijtje, noemt evt alle beroepen op die op een set zijn

KAAT Zoveel beroepen... moet ik daar ook nog uit gaan kiezen...! Pfff Oke, volgende!
Lekker koken dat ik kan, alles mik ik in mijn pan, voilà monsieur, voilà madame een blote-billen-boterham"

MUZIEK #4 De machine (kort)

KOK

Een kok komt al roerend in de pan met een pollepel op.

KOK Sacre bleu, wat is dat? Ik stond net lekker in mijn pan te roeren.

KUNST

CENTRAAL

- KAAT   Dag meneer bent u misschien een kok?
- KOK   Oui
- KAAT   U
- KOK   Oui
- KAAT   Ja. U. Bent u kok?
- KOK   Dat zeg ik toch? Oui! Dat is Frans voor: Ja! Ik ben de chef-kok van het restaurant. Ik verzin de beste recepten.
- KAAT   Cool! En wat zit er in die pan?
- KOK   Dat kan ik niet verklappen. Geheimpje.
- KAAT   Ik kan ook al heel goed koken hoor. En taarten bakken.
- KOK   Aja? Bon. Wil jij dan even roeren? Een echte chefkok kan goed snijden. Snijd de courgette.
- KAAT   Ik zie geen courgette.
- KOK   Het is een onzichtbare courgette, alors. Gebruik je fantasie.
Kaat snijdt de courgette en gooit het op de grond.
- KOK   Alors, niet op de grond! in de pan!
Kaat doet het in de pan.
- KOK   Een kok kan ook roeren, roer in de pan.
Ze roeren samen. Kok kijkt en lacht. Schudt hoofd. 'Non!' doet voor hoe het moet.
- KOK   Vanuit de pols. Niet met je arm. Je pols.
KAAT probeert het nog eens. Kok kijkt steeds blijer!
- KOK   Bravo! En mijn lievelings, een kok kan proeven.

KUNST

CENTRAAL

KAAT   Proeven! (*allebei vinger in de pan*)
Nadenken...

KOK   Er mist nog iets maar wat...

KAAT   Zout!

KOK   Oeh la la! Dat ik dat niet eerder heb bedacht!

KAAT   *ruikt* Wat ruik ik toch?..?

KOK   OH NON! DE KOFFIE BRANDT AAN!
rent weg.

MUZIEK #5   **Explosie**
(evt gevolgd door rookmachine)

KAAT   Oeps! Poeh. Je moet wel aan alles tegelijk denken zeg. Smaken, proeven, de pannen op het vuur, de oven.. Ik weet niet of ik dat wel kan! Misschien is acrobaat toch meer iets voor mij... Of juf. Of nee. Kapper! Oh nee, Regisseur!

MUZIEK #3   **Tussendoor**
Legt de pollepel bij de spullen en gaat alle beroepen nog eens langs.

KAAT   Heel leuk hoor zo'n beroepenmachine maar het wordt er niet makkelijker op. Ik heb echt helemaal geen idee meer wat ik moet worden... Wat past er nou echt bij mij? Misschien de volgende wel.
Armen open, armen dicht. Wijd en sluit, wijd en sluit. Met een bommetje van de hoge. Dan blaas ik heel hard op mijn fluit!

MUZIEK #4   **De machine (kort)**

BADMEESTER

Een badmeester met fluitje komt fluitend op. Hij geeft Kaat een fluitje en begint met zwemmen. Kaat zwemt erachteraan, terwijl ze dit doen blijven ze fluiten. Dan begint de badmeester met achteruit zwemmen. Kaat volgt. Hierna beginnen ze (ondertussen zacht fluitend) te watertrappelen met hun vingers in lucht. Dan doet de badmeester alsof hij zinkt en niet kan zwemmen. Kaat heeft het niet door totdat de badmeester haar een teken geeft. De badmeester ligt stil op de grond. Kaat helpt hem overeind. Hierna blaast de badmeester op zijn fluit en draait naar de machine, hij strekt zijn armen en maakt een 'duik' in de machine.

KAAT   Wow. Badmeester is wel een heel spannend beroep! Er kan natuurlijk zomaar iemand verdrinken die je dan moet redden. Ik denk dat ik zelf eerst maar eens voor mijn diploma B moet afzwemmen.

MUZIEK #3   Tussendoor

Ze legt de fluit bij haar verzameling.

KAAT   De hele dag in zo'n zwembad staan is misschien ook wel een beetje stom. Ik wil gewoon zelf lekker zwemmen en van de glijbaan af! En ik word echt knettergek van dat fluitje. Zal ik nog eens oefenen met de trapeze?

Oefent een beetje. Pakt dan boek voor gedicht, ze leest.

Oe ik denk dat dit hem is. Alle bomen ken ik hier, van eik tot beuk tot populier. Op mijn tenen door het bos, heel voorzichtig: KIJK EEN VOS! Wat zou het kunnen zijn?

Houdt eventueel ruimte voor reactie vanuit het publiek, de kinderen kunnen raden wat het volgende beroep is.

MUZIEK #4   De machine (kort)

BOSWACHTER

Een boswachter komt op met een verrekijker, hij kijkt het publiek in.

KAAT   Hallo, U bent een boswachter! dat zie ik meteen!

BOSWACHTER   Ssstt, kijk die dieren. Kijk daar zitten ze allemaal. Ze staren ons aan. Zie je dat? Je moet heel voorzichtig kunnen sluipen als boswachter. Anders jaag je ze weg.

Boswachter geeft een verrekijker aan KAAT, ze sluipt over het podium.

BW   Goedzo, en nog lager naar de grond, anders kunnen ze je zien.

KAAT maakt zich heel klein.

BW   Goedzo en nu opnoemen wat je ziet. Dan schrijf ik het op.

Wat doen deze dieren allemaal? Zie je vreemd gedrag?

KAAT kijkt in het publiek. En ze sluipen heen en weer over het podium.

KAAT   Nou die mevrouw gaapt.

BW   Dat schrijf ik op, heel bijzonder gedrag tijdens een voorstelling.

KAAT   O en die jongen die lacht.

KUNST

CENTRAAL

BW O top, dat is wat we willen zien. Heel goed, nog meer?

KAAT En daar zie ik iemand die iets stiekems doet. ja ja, ik zie je wel.
Ze staan allebei op

BW Nou je hebt er talent voor. Hou je van natuur? Wacht? Wat is dat geluid? Sst.
Ik hoor een pissebed in nood. Ik moet direct gaan.
De boswachter verdwijnt, Kaat kan eindelijk weer hard praten.

KAAT Pff, dat zacht praten dat gaat nog wel een dingetje zijn als ik boswachter
wordt. DAT IS MOEILJK!!!
Hoe ging het roeren ook alweer? *oefent.*

MUZIEK #3 Tussendoor

KAAT Nee! Niet weer dat muziekje. Stop. Ik weet het gewoon niet meer. Ik kan wel alles
worden. Of niks. Misschien word ik wel gewoon niks. Ga ik lekker de hele dag niksen.
Niks zeggen. Niks doen. Zo.
'Ik word later lekker niets.
Wat maakt het uit, dat is toch ook iets?'

MUZIEK #2 De machine (lang)

KAAT Nee, dat gedichtje had ik zelf bedacht.
Waarom maakt hij nou toch dit geluid.

JEZELF OVER 20 JAAR

Grote Kaat stapt uit hokje met stapel kinderboeken over beroepen. Tijdens deze scene kopiëren Jezelf en Kaat elkaars houdingen.

JEZELF Dat denk ik niet

KAAT Wat ben jij?

JEZELF Jezelf.

KAAT Ik?

KUNST

CENTRAAL

- JEZELF   Ja jij. Maar later. Over 20 jaar.
- KAAT   Vet! O! Dan kan jij me vertellen wat ik word?!
- JEZELF   Ja dat kan ik.
- KAAT   O echt waar?
- JEZELF   Maar dat doe ik niet.
- KAAT   Hoezo niet? Jij weet het toch al?
- JEZELF   Ja.
- KAAT   Word ik acrobaat? Of badmeester? Juf?! Of kapper dan?
- JEZELF   Kleine Kaat. je wordt niet iets. Je bent het al.
- KAAT   Huh?
- JEZELF   Jouw beroep is niet wie je bent. Je bent en blijft jezelf.
- KAAT   Vaag...
- JEZELF   Oke.. weet je (*stiekem*) je krijgt echt een heel leuk beroep. Je gaat elke dag met super veel plezier naar je werk. Maar ik zeg niet wat. Dat zou zonde zijn, dat moet een verrassing blijven. Maar het staat in een van deze boeken.
- KAAT   Ja.. hallo! Dat ga ik toch niet allemaal lezen. Wat flauw.
- JEZELF   Wat maakt het nou uit dat je het nu nog niet weet?
- KAAT   Nou onze tante's en ooms zijn behooooorlijk..
- JEZELF   Ach, laat ze lekker praten! Jij wordt lekker wie je al bent! Ik moet weer terug. Ik moet nog veel doen vandaag.
- KAAT   Aah zeg nou alsjeblieft.

JEZELF   Oke, wil je even spieken?
Kaat spiekt door het gordijn.

JEZELF   Leuk he?
Jezelf verdwijnt in de machine.

KAAT   Wow, dat had ik nooit verwacht.
                      Ik kan niet wachten.

MUZIEK #6   EINDE VERJAARDAG
Kaat! De taart is er! Kom je uitblazen?

KAAT   Ja, ik kom!
Kaat af. Eventueel overgang naar KBW lied.